

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
NAȚIONALE**

Școala Gimnazială Poienarii Burchii

**Procedura operațională
Prevenirea și combaterea
violenței**

Cod: PO – C42

Ediția:

Revizia:

Pag. 1 / 15

Exemplar nr. 1

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PREVENIREA ȘI COMBATerea VIOLENȚEI**

Ediția: , Revizia: , Data 04.10.2018

 MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE Școala Gimnazială Poienarii Burchii	Procedura operațională Prevenirea și combaterea violentei	Ediția:
	Cod: PO – C42	Revizia:
		Pag. 2 / 15
		Exemplar nr. 1

1. Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii

Nr. Crt.	Elemente privind responsabilii / operațiunea	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1	2	3	4	5
1.	Elaborat	Veronica Chirica	Cons.ed	01.10 2018	
2.	Verificat	Nina Rotaru	Director	02.10 2018	
3.	Avizat	Mariana Chirita	Coordonator CEAC	02.10 2018	
4.	Aprobat	Nina Rotaru	Conducător entitate	04.10 2018	

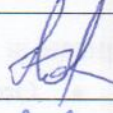
2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii

Nr. Crt.	Ediția sau, după caz, revizia în cadrul ediției	Componentă revizuită	Modalitatea reviziei	Data la care se aplică prevederile sau revizia ediției
	1	2	3	4
1.	Ediția I			
2.	Ediția II			
3.	Ediția III			

3. Lista cuprinzând persoanele la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii

Nr. crt.	Scopul Difuzării	Exemplar nr.	Departament	Funcția	Numele și prenumele	Data primirii	Semnătura
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Aplicare		Toate compartimentele, conform organigramei în vigoare	Personal didactic, nedidactic	CP	05.10 2018	

 MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE Școala Gimnazială Poienarii Burchii	Procedura operațională Prevenirea și combaterea violentei	Ediția:
	Cod: PO – C42	Revizia:
		Pag. 3 / 15
		Exemplar nr. 1

2.	Informare	Conducere	Conducător entitate	Nina Rotaru	05.10 2018	
3.	Evidență	CEAC	Coordonator CEAC	Mariana Chirita	05.10 2018	
4.	Arhivare	Arhivă	Arhivar	Mihaela Scarlat	05.10 2018.	

4. Scopul procedurii

Scopul prezentei proceduri operaționale constă în identificarea instrumentelor necesare prevenirii și reducerii fenomenului de violență din cadrul Școlii, precum și stabilirea persoanelor sau structurilor abilitate să gestioneze fenomenul menționat.

5. Domeniul de aplicare

Personalul din cadrul Școlii care se ocupă de prevenirea și limitarea fenomenelor de violență școlară, va aplica prezenta procedură operațională în activitatea desfășurată.

6. Documente de referință aplicabile activității procedurale

- Legea nr. 87 din 10 aprilie 2006 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență nr. 75 din 12 iulie 2005 privind asigurarea calității educației, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea nr. 1534/2008 privind aprobarea Standardelor de referință și a indicatorilor de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar;
- Ordinul nr. 5337 din 11 octombrie 2006 privind aprobarea Codului de etică profesională al experților în evaluare și acreditare ai Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 600 din 20 aprilie 2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- Instrucțiuni nr. 1 din 16 mai 2018 privind aplicarea unitară la nivelul unităților de învățământ preuniversitar a Standardului 9 - Proceduri prevăzut în Codul controlului intern managerial al entităților publice, aprobat prin Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 600/2018;
- Legea nr. 1 din 5 ianuarie 2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul nr. 5079 din 31 august 2016 privind aprobarea Regulamentului-cadru de

 MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE Școala Gimnazială Poienarii Burchii	Procedura operațională Prevenirea și combaterea violentei	Ediția:
	Cod: PO – C42	Revizia:
		Pag. 4 / 15
		Exemplar nr. 1

organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar;

- Ordinul nr. 3027 din 8 ianuarie 2018 pentru modificarea și completarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, aprobat prin Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 5.079/2016;

- Ordin nr. 3593 din 18 iunie 2014 pentru aprobarea Metodologiei privind elaborarea și aprobarea curriculumului școlar - planuri-cadru de învățământ și programe școlare.

7. Definiții și abrevieri ale termenilor utilizați

7.1 Definiții:

Nr. Crt.	Termenul	Definiția și/sau, dacă este cazul, actul care definește termenul
1.	Entitate publică	Autoritate publică, instituție publică, companie/societate națională, regie autonomă, societate la care statul sau o unitate administrativ-teritorială este acționar majoritar, cu personalitate juridică, care utilizează/administrează fonduri publice și/sau patrimoniu public.
2.	Controlul calității educației în unitățile de învățământ preuniversitar	Semnifică activități și tehnici cu caracter operațional, aplicate sistematic de o autoritate de inspecție desemnată pentru a verifica respectarea standardelor prestabilite.
3.	Asigurarea calității educației	Este realizată printr-un ansamblu de acțiuni de dezvoltare a capacității instituționale de elaborare, planificare și implementare de programe de studiu, prin care se formează încrederea beneficiarilor că organizația furnizoare de educație îndeplinește standardele de calitate. Asigurarea calității exprimă capacitatea unei organizații furnizoare de a oferi programe de educație în conformitate cu standardele anunțate. Aceasta este astfel promovată încât să conducă la îmbunătățirea continuă a calității educației.
4.	Departament	Direcție Generală, Direcție, Serviciu, Birou, Compartiment;
5.	Conducătorul departamentului (compartimentului)	Director general, director, șef serviciu, șef birou, șef compartiment.
6.	Procedură	Prezentare, în scris, a pașilor ce trebuie urmați, a metodelor de lucru stabilite și a regulilor de aplicare necesare îndeplinirii atribuțiilor și sarcinilor, având în vedere asumarea responsabilităților.
7.	Procedură operațională (PO)	Procedură care descrie un proces sau o activitate ce se desfășoară la nivelul unuia sau mai multor departamente din entitatea

 MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE Școala Gimnazială Poienarii Burchii	Procedura operațională Prevenirea și combaterea violenței	Ediția:
	Cod: PO – C42	Revizia:
		Pag. 5 / 15
		Exemplar nr. 1

		publică.
8.	Ediție procedură	Forma actuală a procedurii; ediția unei proceduri se modifică atunci când deja au fost realizate 3 revizii ale respectivei proceduri sau atunci când modificările din structura procedurii depășesc 50% din conținutul reviziei anterioare.
9.	Revizie procedură	Acțiunea de modificare, respectiv adăugare sau eliminare a unor informații, date, componente ale unei ediții a unei proceduri, modificări ce implică, de regulă, sub 50% din conținutul procedurii.
10.	Procedură documentată	Modul specific de realizare a unei activități sau a unui proces, editat pe suport hârtie sau în format electronic; procedurile documentate pot fi proceduri de sistem și proceduri operaționale.
11.	Beneficiarii direcți ai educației și formării profesionale	Sunt antepreșcolarii, preșcolarii, elevii și studenții, precum și persoanele adulte cuprinse într-o formă de educație și formare profesională.
12.	Învățământ preuniversitar	Educația timpurie (0 - 6 ani), formată din nivelul antepreșcolar (0 - 3 ani) și învățământul preșcolar (3 - 6 ani), învățământul primar, care cuprinde clasa pregătitoare și clasele I – IV, învățământul secundar, care cuprinde învățământul secundar inferior sau gimnazial (clasele V - VIII) și învățământul secundar superior, care poate fi liceal (clasele de liceu IX - XII/XIII), învățământul profesional, cu durată de minimum 3 ani și învățământul terțiar nonuniversitar, care cuprinde învățământul postliceal.
13.	Profesorul educator-puericultor /învățătorul /institutorul/ profesorul pentru învățământul primar /profesorul-diriginte	Coordonatorul activităților grupei/clasei de preșcolari/elevi, provenind dintre cadrele didactice de predare sau de instruire practică, numit de director și care predă la grupa/clasa respectivă.
14.	Învățarea	Reprezintă munca intelectuală și fizică desfășurată în mod sistematic de către preșcolari/elevi, în vederea însușirii conținutului ideatic și formării abilităților necesare dezvoltării continue a personalității.
15.	Educația	Este ansamblul proceselor de punere în aplicare a programelor și activităților de învățare și formare de competențe academice sau profesionale. Educația include atât activitățile de învățare în context formal, cât și în context nonformal sau informal.
16.	Violența școlară	Orice formă de manifestare a unor comportamente agresive de natură verbală, psihică, emoțională, fizică, inclusiv de natură

 MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE Școala Gimnazială Poienarii Burchii	Procedura operațională Prevenirea și combaterea violentei	Ediția:
	Cod: PO – C42	Revizia:
		Pag. 6 / 15
		Exemplar nr. 1

	sexuală, atitudinile ofensatoare față de cadrele didactice, respectiv comportamentele neconforme cu statutul de elev.
--	---

7.2 Abrevieri:

Nr. crt.	Abrevierea	Termenul abreviat
1.	EP	Entitate Publică
2.	PO	Procedură operațională
3.	CA	Consiliul de Administrație

8. Descrierea procedurii

Procedura operațională vizează descrierea cauzelor generatoare ale violenței manifestate în cadrul Școlii și a mijloacelor de prevenire și de reducere a acestui fenomen în rândul elevilor și cadrelor didactice din unitatea de învățământ. Violența școlară poate genera efecte sociale nefaste asupra copiilor, respectiv a adulților de mai târziu, concretizate în izolare și marginalizare socială, ceea ce implică costuri sociale considerabile.

➤ Forme de manifestare ale violenței în unitățile de învățământ

Violența școlară în mediul educațional se poate manifesta în diverse moduri:

- exprimare inadecvată sau jignitoare, cum ar fi: poreclire, tachinare, ironizare, imitare, amenințare, hărțuire;
- bruscare, împingere, lovire, rănire;
- comportament care intră sub incidența legii penale (viol, consum/comercializare de droguri, vandalism, provocarea de stricăciuni cu bună știință, furt);
- ofensă adusă statutului/autorității cadrului didactic (limbaj sau conduită ireverențioasă față de cadrul didactic);
- comportament neadecvat: întârzierea la ore, părăsirea clasei în timpul orei, fumatul în Școală și orice alt comportament care contravine flagrant regulamentului în vigoare.

De asemenea, manifestările de violență în cadrul Școlii pot apărea între elevi, între elevi și personalul didactic, între părinții unor elevi și alți elevi sau între cadrele didactice.

În cadrul Școlii se constituie, prin decizia conducătorului entității, în baza hotărârii Consiliului de Administrație, **Comisia pentru prevenirea și combaterea violenței**.

Comisia pentru prevenirea și combaterea violenței este constituită din:

- Președintele Comisiei – Conducătorul unității de învățământ;
- 4 - 6 reprezentanți ai cadrelor didactice, aleși de Consiliul Profesoral;
- 1 - 2 reprezentanți ai autorității publice locale;

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
NAȚIONALE**

Școala Gimnazială Poienarii Burchii

Procedura operațională
**Prevenirea și combaterea
violentei**

Cod: **PO – C42**

Ediția:

Revizia:

Pag. 7 / 15

Exemplar nr. 1

- 2 - 4 reprezentanți ai asociației de părinți aleși de Consiliul reprezentativ al părinților.

La ședințele Comisiei pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar participă, fără drept de vot, cu statut de observator/ observatori, liderul sindical / liderii sindicali din cadrul unității școlare. Punctul de vedere al liderului sindical se menționează în procesul-verbal al ședinței.

Comisia pentru prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar este responsabilă de elaborarea, aplicarea și evaluarea modului de îndeplinire a obiectivelor incluse în cadrul Planului operațional al unității de învățământ privind reducerea fenomenului violenței.

De asemenea, Comisia este responsabilă și de monitorizarea modului în care se respectă, promovează și garantează drepturile copilului.

La începutul fiecărui an școlar Comisia de prevenire și combatere a violenței elaborează Planul operațional minimal privind reducerea fenomenului violenței în mediul școlar, model prevăzut în Formularul F01-PO-C44.

Planul operațional minimal privind reducerea fenomenului violenței cuprinde, pe de o parte, elementele minimale obligatorii pentru oricare unitate școlară în elaborarea propriei strategii educaționale, iar pe de altă parte, conferă entității libertatea de a include noi obiective, măsuri și activități în raport de situația concretă existentă.

În vederea elaborării Planului se vor avea în vedere principiile și recomandările generale referitoare la prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar.

Comisia de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar realizează semestrial câte un raport referitor la elaborarea, aplicarea și evaluarea modului de îndeplinire a obiectivelor incluse în cadrul Planului operațional al unității de învățământ privind reducerea fenomenului violenței, fiind prezentat consiliului profesoral. Aceste rapoarte sunt incluse, într-o formă sintetică și în cadrul raportului general privind starea și calitatea învățământului din unitatea școlară.

Comisia de prevenire și combatere a violenței are responsabilitatea de a propune și încuraja desfășurarea unor activități destinate gestionării violenței manifestate între beneficiarii educației, cum ar fi:

- *Programe de formare pentru profesori* în vederea rezolvării conflictelor, a activităților de mediere, organizare cu sprijinul Consiliului de conducere al Comitetului de părinți pe clasă / Consiliului reprezentativ al părinților.

- *Propuneri ale profesorilor privind activități la clasă cu copii:* activități de joc de rol în care copii să pot învăța strategii de a face față victimizării, stiluri de socializare;

- *Stabilirea unor reguli referitoare la accesul persoanelor străine în incinta unității:* cu scopul prevenirii și combaterii agresiunilor fizice, verbale sau de altă natură din partea unor persoane străine, care se pot exercita asupra copiilor, cadrelor didactice; asigurarea eficienței a pazei și securității unității școlare; organizarea unor întâlniri permanente cu reprezentanții Poliției, Jandarmeriei, în vederea realizării unor dezbateri pe diferite teme referitoare la fenomenul violenței în școală;

 MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE Școala Gimnazială Poienarii Burchii	Procedura operațională Prevenirea și combaterea violentei	Ediția:
	Cod: PO – C42	Revizia:
		Pag. 8 / 15
		Exemplar nr. 1

• *Consilierea psihologică a copiilor care prezintă forme accentuate de manifestare violentă, agresivă, în relațiile cu colegii și cadrele didactice:* se vor desfășura ore în cadrul cabinetului de consiliere psihopedagogică (pentru copii, părinții acestora, precum și pentru cadrele didactice)

• *Elaborarea unor documente pentru fiecare clasă pentru includerea faptelor de violență atunci când acestea apar:* documentul cuprinde detalii despre cum a început evenimentul de violență / victimizare, ce s-a întâmplat, cum s-a încheiat conflictul, cine au fost participanții, eventualii martori, relatări ale agresorilor, respectiv ale victimelor.

➤ **Obiective în gestionarea fenomenelor de violență în unitatea de învățământ**

Eforturile de gestionare a fenomenului violenței în cadrul Școlii trebuie să aibă în vedere stabilirea și atingerea unor obiective concrete în acest sens:

- identificarea și evaluarea dimensiunii fenomenului de violență în unitatea de învățământ și în mediul proximal al acesteia;
- sensibilizarea tuturor actorilor implicați cu privire la sursele, cauzele și efectele fenomenelor de violență școlară;
- atragerea și implicarea reprezentanților comunității în acțiuni de prevenție și combatere a violenței;
- elaborarea unei strategii la nivel instituțional privind ameliorarea fenomenelor de violență;
- elaborarea și testarea unor instrumente de identificare, monitorizare și evaluare a fenomenelor de violență;
- implicarea actorilor atât din interiorul instituției, cât și de la nivelul comunității în derularea activităților dezvoltate în cadrul strategiei;
- diseminarea proiectului la nivelul altor unități de învățământ.

➤ **Cauzele care determină violența în Școala Gimnazială Poienarii Burchii**

Tipologiile factorilor de risc ai violenței pot fi grupate în trei categorii:

1. Factori biologici - factori de natură genetică, probleme neurobiologice, leziuni cerebrale, factori de nutriție, efecte ale consumului de alcool și droguri;

2. Factori sociologici - condițiile socio-economice, factori privind comunitatea și structura acesteia;

3. Factori psihologici - afecțiuni psihice asociate cu un nivel mai redus de dezvoltare psihointelectuală, dar, în special, efectele în plan psihologic ale condițiilor de mediu familial în care se dezvoltă copilul.

Principalele cauze generatoare ale violenței școlare sunt următoarele:

- violența în familie (copiii care aparțin unor familii în care se manifestă relații de violență preiau aceste "modele de relaționare");

 MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE Școala Gimnazială Poienarii Burchii	Procedura operațională Prevenirea și combaterea violentei	Ediția:
	Cod: PO – C42	Revizia:
		Pag. 9 / 15
		Exemplar nr. 1

- condițiile economice (sărăcia extremă în care trăiesc unele familii, inclusiv copiii, îi împinge pe unii dintre ei la comiterea unor acte de violență);

- mediul familial instabil (anumite evenimente intervenite în familie, divorțul sau decesul unui părinte, precum și climatul psiho-afectiv insecurity în care se dezvoltă copiii pot conduce la manifestări de violență ale acestora);

- lipsa stimei de sine (indivizii cu o imagine de sine defavorabilă se implică în acte de violență pentru a compensa sentimentele negative cu privire la propria persoană și pentru a fi acceptați de grupul cu care comit actele de violență);

- imaginea violenței în mass-media (expunerea la violența propagată de către media îi desensibilizează pe copii, ajungând să o accepte și să o practice);

- sistemul legal (cadrul legal permisiv, privind violența tinerilor, care nu descurajează recidiva);

- alienarea (lipsa comunicării și a unor puncte de conexiune cu comunitatea, a sentimentului de apartenență la aceasta a tinerilor, precum și lipsa speranței de reușită în viață; violența și aderarea la un grup violent creează sentimentul de apartenență la o anumită comunitate și dă încredere în viitor);

- rasismul, sexismul, homofobia, stratificarea socială, etnocentrismul (discriminarea centrată pe diferențele între indivizi sau grupuri este o sursă de tensiune care poate genera violență; instituțiile pot legitima violența prin politici și practici instituționale, dând dreptul indivizilor să practice discriminarea la nivel individual, cu consecințe minime).

O altă grupare a factorilor de risc, ia în considerare ca și criteriu de clasificare, anumite entități sau grupuri de influență, având în vedere:

- *indivizii*: cu dificultăți de concentrare a atenției / hiperactivitate, atitudini antisociale, istoria personală privind comportamentul agresiv, consumul de tutun, alcool și droguri, nivelul redus de dezvoltare intelectuală, posibilități limitate de autocontrol;

- *familia*: cu un comportament autoritar față de copii, expunerea copilului la conflicte și acte de violență în familie, reguli de disciplină dure, laxă sau inconsistente, lipsa de implicare în viața copiilor, slaba supraveghere a acestora, afecțiunea redusă față de copii, nivelul scăzut de educație al părinților, veniturile reduse ale familiei, consumul de droguri și criminalitatea;

- *colegii/unitatea de învățământ*: ca urmare a asocierii la grupuri delincvente, a implicării în "găști", respingerii de către colegi, lipsei de implicare în diferitele activități, motivație redusă, eșec școlar;

- *vecinătatea/ comunitatea*: datorită oportunităților economice reduse, concentrării mari de populație săracă, mobilității accentuate a populației din comunitate, numărului ridicat de familii dezorganizate, participării comunitare reduse, vecinătăților dezorganizate social.

➤ **Măsuri necesare pentru prevenirea și combaterea violenței**

 MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE Școala Gimnazială Poienarii Burchii	Procedura operațională Prevenirea și combaterea violentei	Ediția:
	Cod: PO – C42	Revizia:
		Pag. 10 / 15
		Exemplar nr. 1

În vederea prevenirii și diminuării fenomenelor de violență școlară este necesară elaborarea și derularea unor programe de asistență individualizată pentru elevii implicați (ca autori sau ca victime) în cazuri de violență, prin care să se urmărească:

- conștientizarea consecințelor actelor de violență asupra propriei persoane și asupra celorlalți (colegi, cadre didactice, părinți, prieteni);
- prevenirea apariției dispozițiilor afective negative (resentimentul, suspiciunea excesivă, iritabilitatea, ostilitatea, negativismul);
- ameliorarea imaginii de sine (atitudine pozitivă față de sine, evaluarea corectă a calităților și a defectelor personale, percepția pozitivă a experiențelor de viață, proiectarea unor experiențe pozitive pentru viitor);
- dezvoltarea autonomiei (rezistența față de așteptările și evaluările celorlalți prin cristalizarea unui cadru intern de referință, valori personale pozitive);
- dobândirea autocontrolului privind impulsurile violente și a capacității de autoanaliză a propriului comportament;
- identificarea și asistarea elevilor care au fost victime ale violenței școlare prin implicarea cadrelor didactice, a personalului specializat (consilieri școlari, psihologi, asistenți sociali, mediatori), a părinților;
- acordarea primului ajutor, imediat după actul de violență: asigurarea asistenței imediate și a sprijinului, începerea unui program de restabilire a normalității, minimizarea efectelor pe termen lung ale traumei suferite.

De asemenea, gestionarea fenomenelor de violență în cadrul Școlii, necesită o serie de măsuri și acțiuni de intervenție la nivelul conducerii Școlii, în colaborare cu părinții, precum și la nivelul cadrelor didactice.

Intervențiile la nivelul conducerii unității de învățământ, trebuie să aibă în vedere următoarele tipuri de acțiuni:

- *Înființarea comisiei pentru prevenirea și eliminarea violenței cu sarcini de organizare și coordonare;*
- *Administrarea de chestionare și/sau anchete privind nivelul, cauzele și formele de manifestare a violenței/ victimizării în Școala pe care o conduc;*
- *Instituirea unei zile a comunicării între Școală și comunitatea locală;*
- *Organizarea de întâlniri/acțiuni comune între unitatea de învățământ – părinți, în vederea conștientizării de către aceștia a planului antiviolență al Școlii;*
- *Forme organizate de întâlnire a victimelor și părinților lor unde aceștia se pot aduna și discuta legat de soluții antivictimizare, aceasta fiind o modalitate de a întări victimele din punct de vedere psihologic (este confortabil pentru victime să știe că nu sunt singure) și de a lega noi prietenii;*

 MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE Școala Gimnazială Poienarii Burchii	Procedura operațională Prevenirea și combaterea violentei	Ediția:
	Cod: PO – C42	Revizia:
		Pag. 11 / 15
		Exemplar nr. 1

- *Stabilirea unei zile a Școlii fără violență*: mobilizarea elevilor, părinților și cadrelor didactice pentru organizarea de activități comune cu instituții ale comunității locale (poliție, primărie);

- *Organizarea de lectorate cu părinții* pe teme privind violența, victimizarea și strategii de prevenire / ameliorare a acestor fenomene;

- *Organizarea unui concurs pentru manifestul antiviolență* care să fie afișat în fiecare clasă și să facă parte din planul antiviolență al Școlii.

Acțiunile întreprinse împreună cu părinții vizează dezvoltarea unor programe specifice în acest sens:

- *Programe pentru părinți* care să aibă la bază componentele de informare și formare: lectorate cu părinții pe diverse teme axate pe psihologia copilului și modalități de identificare a elementelor specifice victimizării, prezentarea de cazuri de victimizare și oferirea de posibile modalități de rezolvare a situațiilor tipice de violență școlară și de asistare a victimei școlare;

- *Programe de implicare a părinților* în activitatea de prevenire a violenței/victimizării: identificarea unor părinți-resursă și formarea lor în vederea implicării în programe de informare și asistare a elevilor victimă, în activități de rezolvare a unor situații conflictuale în Școală sau la nivelul clasei, de susținere în cadrul lectoratelor a unor teme care privesc crearea unui climat familial și școlar sănătos.

Activitățile destinate gestionării violenței în cadrul Școlii, care vor fi realizate de către cadrele didactice, vizează următoarele categorii de demersuri:

- *Programe de formare pentru cadrele didactice* cu componenta de bază în formarea rezolvării conflictelor, a activităților de mediere;

- *Propuneri ale cadrelor didactice privind activitățile la clasă cu elevii*: activități de joc de rol în care elevii pot învăța strategii de a face față victimizării, stiluri de socializare;

- *Organizare de activități extracurriculare*: artistice (de exemplu echipe de teatru.), sportive (practicarea mai ales a jocurilor de echipă); întâlniri cu personalități din viața artistică/culturală, sportivă și din alte domenii de activitate, organizarea de expoziții de desene/picturi ale elevilor și cadrelor didactice pe tema violenței;

- *Realizarea condițiilor pentru relații mai bune între elevi*: crearea acelor condiții care să întărească sau să realizeze interacțiuni constructive între elevii agresori și victimele lor, respectiv colegii lor;

- *Stabilirea unor reguli antiviolență la clasă*: implicarea elevilor în propunerea de reguli împotriva violenței cu scopul de a le dezvolta responsabilitatea de a se conforma acestor reguli; stimularea elevilor în crearea unui decalog antiviolență / antivictimizare (de exemplu, eu îi voi trata pe cei din jurul meu cu respect; nu voi permite amenințările / intimidările; voi anunța cadrele didactice/ conducerea Școlii, părinții când voi avea o problemă; vreau să știu cum să reacționez

 MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE Școala Gimnazială Poienarii Burchii	Procedura operațională Prevenirea și combaterea violenței	Ediția:
	Cod: PO – C42	Revizia:
		Pag. 12 / 15
		Exemplar nr. 1

când mă confrunt cu un coleg ostil / agresiv; știu că orice lovitură poate avea urmări din cele mai grave; nu voi accepta ca un coleg să fie bătut sau umilit; nu voi întoarce spatele, nu voi ignora un coleg care are nevoie de ajutorul meu; sunt conștient că problemele nu dispar doar închizând ochii; știu că nimeni nu are dreptul să lovească o altă ființă umană);

- *Document al clasei pentru includerea faptelor de victimizare:* include detalii despre cum a început evenimentul de violență / victimizare, ce s-a întâmplat, cum s-a încheiat conflictul, cine au fost participanții, eventualii martori, relatări ale agresorilor, respectiv ale victimelor. Acest document trebuie însoțit de o fișă a victimei.

➤ **Responsabili cu gestionarea fenomenului violenței școlare**

Prevenirea și diminuarea fenomenelor de violență școlară trebuie să fie o prioritate pentru o gamă largă de actori sociali, având în vedere efectele nocive și implicațiile pe care le generează aceste fenomene pe termen lung în societate. În acest context, principalii factori sociali care au un rol important în această problemă sunt:

- ❖ *Conducerea unității de învățământ* – care trebuie să conștientizeze la timp fenomenul, să îl monitorizeze și să ia măsurile necesare controlării și diminuării la minim a acestuia prin mijloacele pe care le are la dispoziție, inclusiv prin cooptarea și implicarea celorlați actori sociali relevanți;

- ❖ *Cadrelle didactice* – care trebuie să contribuie cât mai mult la crearea și menținerea unui climat echilibrat și favorabil actului educațional în cadrul unității de învățământ, prin modul în care își concep și aplică metodele și tehnicile de învățare, astfel încât să nu creeze frustrări elevilor cu privire la modalitățile de tratament, examinare și evaluare a acestora. Cadrele didactice pot deveni ei înșiși agresori prin utilizarea necorespunzătoare a poziției și prerogativelor deținute, sau, dimpotrivă, pot constitui factori de echilibru și reducere a manifestărilor de violență ale elevilor, prin modul de gestionare a situațiilor tensionate și a relației cu elevii;

- ❖ *Elevii* – aceștia pot contribui la prevenirea sau reducerea incidenței manifestărilor de violență prin atitudinile pe care le adoptă, în mediul în care se află, putând reprezenta o masă critică care să restabilească echilibrul și normalitatea clasei, prin limitarea comportamentelor negative ale altor colegi;

- ❖ *Familia* – părinții precum și frații elevilor le pot oferi acestora modele pozitive de comportament, în condițiile unui mediu familial echilibrat, putând chiar să se implice în măsurile de gestionare a violenței. În cazul familiilor care reprezintă ele însele surse ale comportamentelor violente ale elevilor, acestea pot contribui la îmbunătățirea situației existente prin participarea la ședințe de consiliere parentală;

- ❖ *Ministerului Educației Naționale* – prin politicile și strategiile pe care trebuie să le elaboreze la nivel național, pentru prevenirea și reducerea violenței în mediul educațional;

- ❖ *Autoritățile locale* – Poliția și Primăria pot contribui la procesul de conștientizare a comunității cu privire la problematica violenței școlare și a efectelor acesteia;

 MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE Școala Gimnazială Poienarii Burchii	Procedura operațională Prevenirea și combaterea violenței	Ediția:
	Cod: PO – C42	Revizia:
		Pag. 13 / 15
		Exemplar nr. 1

❖ *Organizațiile neguvernamentale* – pot contribui prin specialiștii proprii la gestionarea situațiilor punctuale de violență școlară din comunitate, precum și la construirea unor programe și planuri de acțiune pentru diminuarea acestor fenomene.

9. Responsabilități

➤ **Conducătorul unității de învățământ**

- identifică cazurilor de violență școlară, părțile implicate și măsurile de intervenție necesare prevenirii și combaterii violenței;
- verifică istoricul situațiilor de violență școlară care s-au produs anterior în cadrul instituției;
- împreună cu Consiliul de Administrație, analizează și aprobă măsurile destinate prevenirii și combaterii cazurilor de violență școlară.

➤ **Consiliul de Administrație**

- aprobă măsurile în vederea prevenirii și combaterii violenței.

➤ **Consiliul reprezentativ al părinților**

- susține organizarea și desfășurarea de programe de prevenire și combaterea violenței.

➤ **Comisia de prevenire și combatere a violenței:**

- identifică și analizează cazurile de violență ce apar la nivelul entității, propunând soluționarea acestora împreună cu conducătorul, CA sau Consiliul profesoral, după caz; în cazul identificării unor forme grave ale violenței, are responsabilitatea de a sesiza autoritățile competente;
- elaborează planul pentru prevenirea și combaterea violenței, în scopul asigurării respectării principiilor entității, precum și monitorizarea implementării acestuia;
- colaborează cu părinții/tutorii/susținătorii legali, mediatorii școlari și alți factori interesați în scopul prevenirii și combaterii violenței;
- propune acțiuni specifice, atât la nivelul grupelor, cât și la nivelul unității de învățământ în vederea remedierii fenomenului de violență;
- realizează coduri de conduită, care să reglementeze comportamentele nondiscriminatorii la nivelul entității, inclusiv sancțiuni;
- monitorizează și evaluează permanent acțiunile întreprinse pentru prevenirea și combaterea violenței, conform Planului operațional.

 MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE Școala Gimnazială Poienarii Burchii	Procedura operațională Prevenirea și combaterea violenței	Ediția:
	Cod: PO – C42	Revizia:
		Pag. 14 / 15
		Exemplar nr. 1

10. Formulare

10.1 Formular evidență modificări

Nr. Crt.	Ediția	Data ediției	Revizia	Data reviziei	Nr. Pag.	Descriere modificare	Semnătura conducătorului departamentului
	1	2	3	4	5	6	7
1.							
2.							
3.							

10.2 Formular analiză procedură

Nr. Crt.	Compartiment	Nume și prenume conducător compartiment	Înlocuitor de drept sau delegat	Aviz favorabil		Aviz nefavorabil		
				Semnătura	Data	Observații	Semnătura	Data
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.								
2.								
3.								

10.3 Formular distribuie procedură

Nr. Crt.	Compartiment	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura	Data retragerii	Data intrării în vigoare a procedurii	Semnătura
	1	2	3	4	5	6	7
1.							
2.							
3.							

MINISTERUL EDUCAȚIEI
NAȚIONALE

Școala Gimnazială Poienarii Burchii

Procedura operațională
Prevenirea și combaterea
violentei

Cod: PO – C42

Ediția:

Revizia:

Pag. 15 / 15

Exemplar nr. 1

11. Anexe

- Formular F01-PO-C42: Planul operațional minimal al unităților școlare privind reducerea fenomenului violenței în mediul școlar

Cuprins

1. Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii.....	2
2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii.....	2
3. Lista cuprinzând persoanele la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii	2
4. Scopul procedurii	3
5. Domeniul de aplicare	3
6. Documente de referință aplicabile activității procedurale	3
7. Definiții și abrevieri ale termenilor utilizați	4
7.1 Definiții:	4
7.2 Abrevieri:	6
8. Descrierea procedurii.....	6
9. Responsabilități	13
10. Formulare	14
10.1 Formular evidență modificări	14
10.2 Formular analiză procedură	14
10.3 Formular distribuie procedură	14
11. Anexe	15

**PLANUL OPERAȚIONAL MINIMAL AL UNITĂȚILOR ȘCOLARE PRIVIND
REDUCEREA
FENOMENULUI VIOLENȚEI ÎN MEDIUL ȘCOLAR**

Nr. crt.	Forma de violență	Obiectivul	Măsuri/Activități	Resonsabili	Termen de realizare	Indicatori de evaluare